

Соба краљице Наталије Обреновић у Адлигату

Поводом двеста година од доласка породице Леко у Београд, наследница ове старе и славне београдске породице цинцарског порекла, Даница Леко, поклонила је намештај краљице Наталије Обреновић Удружењу за културу, уметност и међународну сарадњу „Адлигат“ за Легат породице Леко који се налази у овој институцији.

У Удружењу Адлигат формира се кутак посвећен Обреновићима, заправо својеврсна реконструкција краљичиних просторија са старог двора. Пре неколико година овом удружењу поклоњен је краљичин гардеробни орман, а сада је тој целини придодат њен тоалетни сто са две столице. Поред ових предмета, у кутку Обреновића може се видети први познати рукопис кнеза Михаила Обреновића који је исписао у својој петог години, уједно доказ да је овај српски владар већ тако млад умео да пише и чита, што је у то доба представљало право реткост у свету. Ту су и штап краља Милана Обреновића (легат породице Бешевић), менији са двора краља Александра и краљице Драге, писма краљице Наталије...

„Постоји много разлога зашто сам се баш сада одлучила да поклоним и тоалетни сто и столице које сам задржала у свом стану, када смо пре шест година формирали породични легат и када сам поклонила Наталијин гардеробни орман. Двеста година од како моја породица даје допринос Србији и сматра се делом овог народа и овог друштва, чинила ми се као прави тренутак за овакав дар. Затим, у овом тешком времену желела сам да искажем посебну подршку Удружењу Адлигат и свему што ова институција, са својим Музејом књиге и путовања и Музејом српске књижевности, ради. Прошле године преминула је моја мајка, доктор економије, Вера Леко, која је била изузетно везана за Адлигат и желела сам да овим поклоном, којем би се и она радовала, очувам сећање и на њу.“

Намештај краљице Наталије Обреновић није случајно сачуван у стану Данице Лeko. О томе она сведочи: „Тај намештај припадао је мојој далекој рођаци, Наталији – Наци Стевановић, дугогодишњој дворској дами краљице Наталије. Када је пошла у пензију, краљица јој је, као израз захвалности за верну

службу, поклонила свој гардеробни орман и писаћи сто. Било је то почетком XX века. Оба ова комада намештаја израђена су у истом стилу и то у Бечу. Наца је годинама орман и сто држала у својој кући. Она и њен муж Никола имали су сина Душана Стевановића, стрица мога оца. Како Душан није имао деце, имовину је оставио синовцу, мом оцу. Тако су и орман и тоалетни сто дошли у татино, а затим у моје власништво и годинама су били у мом стану.”

„Породица Леко спада међу најзначајније старе београдске породице“, каже Виктор Лазић, председник Удружења Адлигат и додаје: „Они су Београду и Србији подарили десет доктора наука, много професора, научника, угледних и важних људи који су уграђени у темеље нашег друштва. Рецимо Марко Т. Леко је био ректор Велике школе и председник Црвеног крста, Јован Леко је био ађутант краља Александра Обреновића, а овој породици у ширем смислу припадају и славни Владан Ђорђевић и Александар Дероко, и ми смо поносни што се понешто и из њихових архива налази у легату који чувамо.“

Даница Леко истиче да је поносна сам и задовољна што ће сада по први пут и српска јавност, ђаци, студенти, истраживачи, после више од једног века имати прилике да виде овај намештај као целину „и то у Адлигату, институцији која је заслужила највеће поштовање и поверење.“

„Овакав дар је најлепши начин да се обележи овако важна годишњица. Удружење Адлигат планирало је да читавим низом активности у сарадњи са другим институцијама обележи двеста година од доласка породице Леко у Србију. Ситуација са корона вирусом је доста пореметила наше планове, мада се надамо да ће још бити прилике да се до краја године организује барем неки догађај који ће обележити ову значајну годишњицу“, каже Виктор Лазић

Удружење Адлигат се нарочито захваљује свом члану и волонтеру Игору Фершишију, чија је помоћ била кључна у преузимању поклоњених материјала.